

Tematska jedinica 2:

Preduzetnička praksa
— Modeliranje KKI
preduzeća

Tema 2.5

Menadžment:
Upravljanje timom i
promenama u KKI

Autor(i):

**Tzvetalina Genova, Elena
Kostadinova**

Institucija(e):

**Varna Univerzitet za
menadžment, Bugarska**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podrška Evropske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja potvrdu sadržaja koji odražava stavove samo autora, a Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj. Broj projekta: 2020-1-BG01-KA203-07919.

Ovaj materijal je deo sadržaja nastavnog plana i programa „Menadžment i preduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama“. Sastavljen je u okviru Erasmus+ strateškog partnerstva „*FENICE - Jačanje preduzetništva i inovacija u kulturnim i kreativnim industrijama kroz interdisciplinarno obrazovanje*“.

Sadržaj:

Program FENICE

Tematska jedinica 1: Menadžment i preduzetništvo u KKI

Tema 1.1. Razumevanje KKI. Međusektorska saradnja.

Tema 1.2. Kreativnost i inovativnost. Odgovornost i etičko ponašanje

Tema 1.3. Kulturne politike i institucije. Intelektualna svojina

Tema 1.4. Preduzetnički način razmišljanja i procesi.

Tematska jedinica 2: Preduzetnička praksa - Modeliranje KKI preuzeća

Tema 2.1. Dizajniranje poslovanja za KKI: priprema biznis plana i pitching

Tema 2.2. Proizvod ili usluge sa ekonomске tačke gledišta. Ekonomski vrednost. Proizvod i usluge u umetnosti. Kulturna vrednost.

Tema 2.3. Tržište, konkurenčija, potrošnja i brendiranje u KKI

Tema 2.4. Poslovni modeli, sistemi, partnerstva

Tema 2.5. Menadžment: upravljanje timom i promenama u KKI

Tema 2.6. Finansiranje. Mogućnosti i rizici

Više informacija možete pronaći na: <http://www.fenice-project.eu>

Deklaracija o autorskim pravima:

Delo je licencirano pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0. Imate pravo da:

- delite — kopirajte i redistribuirajte materijal u bilo kom mediju ili formatu
- prilagođavate — menjate, modifikujete i nadograđujete materijal

pod sledećim uslovima dozvoljeno je:

- Atribucija - morate spomenuti, linkovati materijal za licencu i navesti da li su izvršene izmene. To možete učiniti na bilo koji razuman način, a da ne sugerišete da vas davalac licence podržava ili da podržava vaš način upotrebe ovog materijala.
- Upotreba u nekomercijalne svrhe — materijal se ne može koristiti u komercijalne svrhe.
- Deljenje sličnog materijala (ShareAlike) — ako menjate, modifikujete ili nadograđujete materijal, morate da prikažete svoj doprinos pod istom licencom kao i original.

Studija slučaja

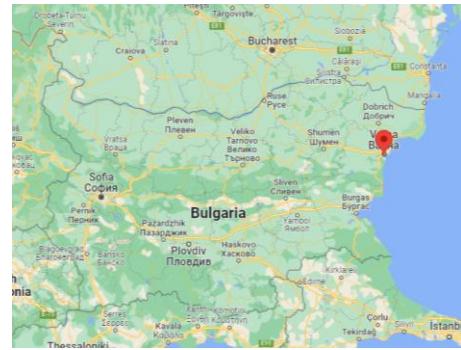
MBOX

(Andrey Pavlov)

<https://soundcloud.com/m-box-studio/>

<https://www.facebook.com/recycleartacademy/>

⊕ **Zemlja, region:** Varna, Bugarska

⊕ **KKi oblast:** Muzika

⊕ **Opis**

Muzika je poziv Andreja Pavlova. Nešto što je prvo bitno započelo kao hobi preraslo je u prvi posao, pa u profesiju, da bi danas postalo uspešan poslovni poduhvat.

2008. godine, kada je već imao iskustvo, znanje, kontakte i emocionalni naboј i nakon godina razmišljanja i analiza, Andrij je oblikovao inovativnu poslovnu ideju pod nazivom MBOKS (Studio).

Danas je ovo jedan od najpopularnijih medijskih partnera na regionalnom tržištu koji nudi:

- (a) potpuno audio i video brenđiranje, u skladu sa konceptom razvoja onlajn sajtova i fizičkih sajtova (posebno zabavnih sadržaja) i sa garantovanim autorskim pravima za emitovanje sadržaja;
- (b) informativno-zabavni video kanal koji omogućava svakom korisniku da pokrene sopstveni medij za oglašavanje, informacije i zabavu na prodajnom mestu;
- (c) podršku u realizaciji medijskih projekata.

U početku je Andrij radio sam jer je upravljao sa nekoliko lokacija i mogao je sam da obavlja sve aktivnosti. Posle treće godine rada počeo je da okuplja partnera i poverava im vođenje sajtova. Sada kompanija radi sa timom od 14 profesionalaca koji su specijalizovani za različite muzičke stilove i svaki od njih upravlja svojim sajtovima. Svi članovi tima rade na različitim lokacijama, kompanija nikada nije imala centralu.

Sa povećanim brojem pratilaca i zahtevima za sadržaje za zabavu (kao što su restorani, barovi, hoteli, prodavnice lepote, itd.) u Bugarskoj da emituju samo muziku sa autorskim pravom krajem 2018-2019, stvorena je dodatna tržišna niša za MBOKS. V

ažna karakteristika poslovanja je to što je zasnovan na projektima i tim za svaki projekat se okuplja ad hoc i u zavisnosti od suštine projekta. Vrlo često se implementacija projekta deli na faze koje sprovode različiti stručnjaci. Kritične tačke se najčešće odnose na propustljivost između faza – kada profesionalac prepusti posao sledećem kolegi i u slučaju nekompatibilnosti pristupa različitim stručnjacima. U tom smislu zadatak menadžera projekta je da fazu učini kompatibilnom, a da pritom odgovori na želje klijenata i da ubedi članove tima da prilagode svoje pristupe potrebama klijenata.

Andrej radi sa stalnim timom profesionalaca i sa godinama su naučili da efikasno komuniciraju i sarađuju dok efikasno i bez konflikata rešavaju novonastale probleme.

Marketinški pristup

MBOKS je on-line usluga i distribuira se uglavnom u on-line okruženju. Naravno, prostori koji koriste MBOKS usluge takođe služe kao odlična demonstracija ciljeva kompanije.

Finansijska situacija

U stvari, MBOKS ideja se pojavila kao koncept 2004. godine, ali se smatralo da tržište u Bugarskoj nije spremno za to. Prvih pet godina bile su najizazovnije i povezane su sa opstankom kompanije kao biznisa. Tek nakon toga počeo je da diže profit i da se biznis postavlja na noge.

Ključni faktori uspeha i izazovi

MBOKS Studios posluje u oblasti digitalnih medija – tržišne niše koja se širi i koja je postala još privlačnija nakon 2020. godine i pandemije Covid-19 kada su se i mnoge tradicionalne umetnostima prebacile onlajn. Kompanija je nastala i poslovala je u Varni – trećem gradu po veličini i razvijenosti u Bugarskoj koji takođe ima veoma razvijen kulturni, IT, zabavni i turistički sektor/sektor hrane i pića. Potreba za muzičkim brendiranjem je bila konstantna, ali na bilo koji način kompanija je u mogućnosti da radi sa klijentima iz cele zemlje i inostranstva jer je digitalno zasnovana. U periodu 2020-2021 (tokom pandemije) onlajn prodaja muzičkog digitalnog sadržaja je enormno porasla – za preko 150% – a onlajn koncerti su postali novi popularni oblik „potrošnje“ muzičkih proizvoda tako što su mnogi umetnici prenosili svoje nastupe on-line.

U 2022. godini trend je obrnut unazad jer je publika ponovo počela da traži nastupe uživo i doživljaje. Ozbiljan pad u sektoru usluga i turizma, izazvan pandemijom, doveo je do nespremnosti i poslovnih i pojedinačnih korisnika da plaćaju digitalni sadržaj i njegovo neovlašćeno korišćenje.

Planovi za budući razvoj

MBOKS Studios zadržava svoj originalni koncept, ali je počeo da diversificiše svoje projekte i nudi kombinovane muzičke i video sadržaje za poslovnu i kućnu upotrebu. Tim razmišlja o novim projektima koji su više fokusirani na video-informacije.